

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 69

Lýsingarprísur fyri mm: 20 øyr á
1. síðu, 15 øyr á 3. og 4. síðu

Leygardagin 8. desember 1951

Bláðið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Árg.

RÆÐULIGT ÓDNARVEÐUR

Vindskaðar

Um alt landið herjaði slíkt ódnarveður náttina til mikudagin sum fáur man minnst og í nógvum bygðum hefur óveðrið gjørt stórri og smærri skaðar.

Í Havn fór ravmagnstreymurin og kom ikki aftur fyrr enn morgunin eftir. Úti í Álakeri fór eitt gamalt hús, ið áður hevur verið nýtt til verkstað. Allastaðni fór hópurin av rútum. Eina størstur man skaðin hava verið á Velbastað, har fleiri úthús eru farin. Øll yvirtromin á húsunum hjá Dion Dalsgarð fór.

Í Lopra fóru eini nýggj hús, betoneggirnar skakaðist og yvirtromin fór øll sum hon var. Eisini á Tvøroyri fóru eini hús, og ein hjallur, ið fór soraði um hálvhundrað rútir í Ellisheiminum. Skip og bátar slitu og róku á land.

Á Kollafirði róku Guttberg og

Ravmagnstrætan

Tvøroyri-Vág

Ravmagnstreytan millum Tvøroyr og Vág er sum áður frásagt farin til danskan valdgerðarrætt. Vegna Vágs kommunu er A. Djurhuus, lótingsmann í Danmark og leggur málið til rættis teirra vegna. Tvøroyramenn hava áður greitt frá stóðu teirra.

Fyribíllsáttmáli er millum bygdirnar í lötuni.

Tunellin í Vestmanna

Skjött hevur gingið við at grívið tunellina til SEV-vatnveitingina í Vestmanna. Skjótari enn ætlað. Teir hava soleiðis sprongt frá 2 m til 2½ m um dagin, meðan teir t. d. í Noreg og Svøríki ikki kunnu koma skjótari fram enn 1,80 m dagliga.

Heta er sjálvandi orsakað av, at grótslagið her í Føroyum er meira vinnuligt enn í Noreg og Svøríki.

Løn tænaðumanna

Undir fyrstu viðgerini av málinum um hækkan av lønini til stjórnan á matrikulskrivstovuini, stóðst orðadráttur um atferð landstýrisins, sum í uppskoti sínum ikki vísir málinum stórri ans.

Frá andstøðumunnum landstýrisins varð sagt, at tá teir ikki vildu fylgja uppskotinum frá J. í Dali um ætlan og kostnað av útskiptingini, var tað mannligari, at teir sögdu sum var, at teir yvirhøvur ikki vóru fórir fyri at vísa á nakra leið, har landið var ført fyri at bera kostnaðin av hesum.

Grönlandsfarið

hefur selt veiðuna 1600 skp. veitt í Grönlandi — til København fyri kr. 1.47 fyri kg yvirhøvur, og skal niður við fiskinum.

Staksafossur á land og í Sörvági Torkil Ónundarson, men skaði var eingin. Telefonsambandið er illa farið, og nógvastaðni heilt slitið.

Í Klakksvík og aðrastaðir norðanfyri var veðrið hart, men stórvegis skaði var eingin.

ÓDNARVEÐRIÐ Í KOLTRI

Allastaðni ljóðar illa frá ódnarveðrinum, men eina ringast má hava verið í Koltri. Har var als ikki farandi út fyri dyr fyri brini, sjórøki og stormi. Húsaskaði var tó eingin stórvegis, men bygðin sjálf fekk eina ringa viðfer. Bøurin er undirgrýttur í gróti, ið er skolað ella fokið úr fjöruni. Bógardarnir liggja slættir og lendingin illa viðfarin.

So hart leikaði í, at fólk væntaðu hitt eina húsíð at fara av brimganginum, men ikki viðraði at fara til hjálpar fyrr enn veðrið linkaði.

ÍSA LEIKVÖLLIN Í GUNDADALI

Gevið børnunum ein hóskaði leikstað.

Nú kavin liggur og hálka er stutt-leika börnini sær við at skreiða í gøtum.

Gøturnar eru eitt ógvuliga vandamikkið leikstað hjá børnunum, tí ferðslan er stór og börnini ikki so ansin. Börnini eiga at fáa høvi til at nýta henda stuttleikan, men hesin stuttleikur er ikki vandaleysur so leingi gøturnar skulu vera einasti leikstaður teirra.

Í Gundadali liggur leikvøllurin og verður ikki nýttur til nakkað. Var tað tí ikki hóskaði, at býráðið lat vøllin leggja undir í vatni og á tann hátt gera hann til eitt trygt, hugnaligt og frískligt akstað, har börnini kundu leika frítt, uttan vanda og uttan at forða fyri ferðsluni?

Hetta varð lættliga gjørt og uttan nakran munandi kostnað.

Útgerð til sildina

Vörunevndin og figgjarnevndin hava til viðgerðar at keypa inn sildagögn og aðra útgerð til sildaveiðuna.

Verður málið fram, og landið yvirtekur innflutningin av hesum vörum, eru vónir um bilgari útgerð.

Postpakkaforboðið

Sum vit áður hava nevnt er talan um at seta forboð móti innflytan av postpakku úr Danmark, men tað kann lættliga henda, at hetta dettur niður fyri, nú tað er komið í ljósmála, at tað eru keypmenn, ið flyta inn 9/10 av øllum postpakkunum.

VALDGERÐARDÓMURIN

Prístalstrætan avgjörd fyrradagin

Arbeiðararnir vunnu alt

Frá umboðsmönnum arbeiðaranna, Magnusi Tórsheim og Carl Jespersen, er komið fjarrit, har sagt verður at arbeiðararnir hava vunnið alt í prístalstrætuni, ið var fyri valdgerðarrættin hósadagin. Annars er ikki stórvegis frætt frá umboðsmönnum arbeiðaranna, ið so helst vera at koma aftur

við Tjaldrinum, ið fór úr Keypmannahavn í gjár.

Trætan stóð sum kunnugt serliga um tey 40 øyr, ið vanligir arbeiðsmenn og 50 øyr, ið handverkarar finga í eykaviðbót í 1947.

Tá seinasta prístal varð útroknað noktaðu arbeiðsgevararnir at gjalda lön sambært prístalið, ið varð sett til 311. Teir hava higartil goldið eftir juli prístalinum, ið var 294.

Sostatt hava arbeiðararnir fingið ov lítt lön, men nú hevur so valdgerðarrætturin dømt teimum rætt til lön samsvarandi oktib. prístalið.

Í Havn skuldi lønin sostatt komið at verið: grundlön 1,20, eykadýrtíðarviðbót 40 øyr, og so 1 øyra fyri hvørt prístalsstig: 211 øyr. Samanlagt: 371 øyr um tíman.

Ísfiskasølan

Kúrberg	394 ks.	2400 £
Dragasund	276 ks.	955 £
Róland	654 ks.	2202 £

Hálv onnur miljón ov lítið

Enn er figgjarlógargruppkotið ikki komið fram á tingborð, hóast drúgva viðger.

Tað sigst, at munurin millum tingins inntøkum og ætlaðu útreiðslur er 1½ milj. kr. ov lítið.

Hvør skal gjalda hetta hallið?

Sörvágur

higani er nú skjött allur fiskurin farin avstað, so arbeið er lítið og einki, sum flest aðrar staðni. Útróður, tað hevur einki fingist um ein løtu hevur verið at fari á flot. Seiður hevur fingist, tó hevur borið lítið til við nó.

Tá skjótingarveður hevur verið hevru fingist væl av fugli — og er hann feittir hesa tíðina.

Tað eru allir Vágatrolararnir í fiskiskuttan Torkild Ónundarson, ið liggur, og Vesturvarði og Vesturskin, ið eru niðri, hin fyrri seður uppá »besikt« og hin seinni tað sama um landstýrið gevur loyvi.

Smiril skal seljast

Landstýrið hevur sett fram uppskot um at selja »Smiril«, hitt besta av okkara fyra so nøkurlunda hóskaði ferðamannaförum. Undirskotið sigst at vera komið upp í móti 200.000 kr. árliga. Einki verður nevnt um keyp av øðrum fari í staðin.

Eitt vala afturstig innan okkara framman undan vánaliga úthygdu innanoyggja samferðslu.

Suðuroyar ferðafólk taka hetta sum eina beinskerjan, tá ið vit ikki elgja ferðamannaför, ið eru hóskaði til hesa sigling vetrardag.

Norröna felagið

Norröna felagið hevur fund í miðjum mánaðinum her í Havn.

Formaðurin, Hans J. Jacobsen, sigur okkum, at limatalið økist dúgliga og er longu nú komið væl upp í fjórða hundraði.

Felagið hevur fingið heilsur frá bróðrafeløgnum í hinum Norðanlondunum. Frá Íslandi er tó eingin heilsan komin enn, men er hetta helst orsakað av, at fráboðingin um stovnanina av felagnum fór við brævið og hevur havt heldur drúgva ferð yvir um fjörðin.

»Dana« funnið sild norðanfyri

Týsdagin segði Dana frá, at teir hövdu funnið sild 130—140 fjórðingar í landnryðingnorðan úr Kallsoynni.

SEV-samráðingar í Havn

Samráðingar hava verið í Havn millum SEV-felagið og Tórshavnar kommunu. Vestmennningar hava givið Havnini tilboð um ravmagn, eftir hvat ið frætt er. Eftir hesum tilboði kann Havnin fáa streym fyri 10 øyr kilo-watti.

Tað einasta rætta í hesum máli er, at Havnin og Vestmanna fara saman í eina pulju og verða felags um vatnverkið og motorverkið, tí tað er ein royndur lutur, at um summarið trýtur ofta vatn.

Ein tilik samrenning er eisini neyðug fyri at fáa mest møgult burtur av Marshallhjálpin.

Tungt er at svøltá hjá arbeiðsleysum

Landstýrið hevur sett uppskot um at støða øllum havnaarbeiðum, sum ikki longu nú eru úthøðin. Á sama hátt verður ætlandi við allari vegagerð.

Hvat verður úrlitið, spyr mangur, men annað var ikki at vænta frá uttvaldsflokkinum, fólkaflokkinum og sambandsflokkinum.

Dýrir verða teir hini føroysku arbeiðarafjöldini.